

Razne stvari.

Naše slike.

V slikah današnje številke pač vidijo naročniki nekoliko napredka. Razlagati jih obširno ne moremo zaradi pičlega prostora. Prvo omenjamo posebej natisnjeno sliko z naslovom: «Umirajoči Rafael» (Rafaelova smrt). Rafael gleda umirajoč v svoje največje delo «Izpremenjenje». O tej sliki omenjamo, da smo želeli podati naročnikom vsestransko umetno delo. Fotografični posnetek izvirnika nam je blagovoljno posodil gospod podobar Val. Šubic v Poljanah. Vendar nas je sama plošča za tisek stala 49 gld. Iz tega lahko naročniki presodijo, kolike stroške nam prizadevajo slike. — Drobna in preprosta slika na str. 3 kaže delo Rafaelovega očeta, Janeza Santija, ko je v angelju vpodobil obraz svojega sinčka. — O sliki na str. 9, ki je iz mladostne dobe Rafaelove, mislili so nekateri, da je naslikal Rafael samega sebe. A drugi trde, da ni on. Rafaelovo podobo — njegov portret — podamo pozneje. — O lepi slovenski navadi, katero nam predočuje Jurija Šubica slika na str. 25, dal bi se napisati lep sestavek. Ako boče možno, priobčimo pozneje opis te navade, kakoršna je na Notranjskem. Jurij Šubic je naredil risbo za delo: «Oesterr.-ungar. Monarchie in Wort und Bild.» — Slika na 29. strani nam predstavlja kardinala Lavigerieja blizu njegove naprave v Biskri. Poleg njega sta dva bela očeta, njegova misijonarja, na desni in levi se vrši delo. Vse drugo pojasnjuje dotični spis. — Deželno gledišče v Ljubljani so zidali predlanskim in lani, letos pa so je dovršili. Sedaj je velika stavba, katere zunanjo obliko od severovshodne strani nam kaže naša slika. Fotograf je imel s sliko težavo, ker ni možno tako daleč od stavbe, da bi se naredila velika pa čisto pravilna slika. Upamo, da objavimo tudi o tej zgradbi še kakšno poročilo. Sedaj omenjamo le, da so se deli nad pročelje stavbe neki kiparski izdelki, o katerih trde po pravici, da umetniško niso lepi, npravno pa nikakor ne za javnost primerni. To nam jako greni veselje nad sicer tako znamenito stavbo, ki bi lahko bila v čast deželi in njenemu stolnemu mestu.

Umetnost pri Slovencih l. 1892.

Glasbena Matica. Naš vrli glasbeni zavod je v preteklem letu napredoval prav znatno in dospel do umetniške višine. To dokazujejo njegovi koncerti in proizvodi. Prvi lanski koncert, dné 12. marca, je iznenadil vse poslušalce. Nič manjšega uspeha niso imeli sledeči koncerti. Pred vsemi omenjamo koncert v proslavo tristoletnice Gallusove smrti. Pele so se tu skoro same skladbe Jakoba Gallusa (Petelina), našega doslej skoro neznanega glasbenega velikana. Zadnji koncert «Glasbene Matice» se je vršil v novem gledišču dné 15. decembra in ponavljal dné 17. decembra v redutni dvorani. Velike nade, katere je gojilo občinstvo, izpol-

nile so se popolnoma. Kako umeva zavod svojo nalogo, da vnema za slovansko glasbo, kaže nam vspored. Divna Smetanova uvertura k «Prodani nevesti» je bila uvod, za katerim so se vrstili različni zbori zlasti slovanskih skladateljev: Försterjev «Samo», Dvořakovi dueti, Nedvědov «Nazaj v planinski raj», Fibichova «Pomladna romanca». Najsijajnejša točka pa je bil Weissov «Triumfator». Zmagoviti vojščaki pojejo svoj gromoviti «Evoe, io triumphe», njim odgovarja ukanje ljudstva in žalujoča tožba ujetih sovražnikov z nesrečnim kraljem Perzejem. Središče vse slavnosti pa je zmagoviti L. Emilij Pavel. Zbor je pokazal, da umeva umetniško zvršiti najtežavnejše naloge. Pevski zbor, ki šteje poln do 150 glasov, pokazal je pod vodstvom gosp. Hubada, kaj se lahko z vstrajnostjo doseže na glasbenem polju.

Zanimanje za društvo vedno rase, v odboru je mnogo slovenskih rodoljubov. Med učitelji omenjamo pevskega vodjo gosp. Hubada, kateri je v kratkem času, a z neumornim trudom mnogo pomogel v povzdigo društva, znanega glasbenika gosp. Gerbiča in njegovo gospo, gg. Hoffmeister-a, Baudisa in Razingerja.

Skladbe, ki jih je izdala lani «Glasbena Matica», so: 1. «Zagorska», koncertna fantazija, zložil Ant. Foerster. 2. «Kje so moje rožice?» fantazija, zložil P. Hugolin Sattner. 3. «Rapsodija na slovenske narodne pesmi», zložil K. Hoffmeister. Vse tri skladbe nam kažejo preproste narodne napeve slovenske v dovršeni umetniški obliki, in bodo izvestno mnogo koristile ugledu lepih naših narodnih pesmij. Ponosno sme vsak igralec v salonu svirati te pesmi, in dosegli so gospodje zlagatelji svoj namen, da se sme to, kar čuti in misli preprosto ljudstvo, glasiti v najbolj izbrani družini. — Zato smemo imenovati «Glasbeno Matico» velevažno in koristno družbo, častitati ji za lepe uspehe in ji želeli obilne podpore od slovenskega razumnštva.

Slovenska dramatika. V novem gledišču je sedaj prilika, da se razvija slovenska dramatika. Tu omenjamo samo slovensko opero: «Teharski plemiči», ki se je predstavljala prvič dné 10. decembra. Besede je zložil gosp. A. Funtek, uglasbil jih je znani skladatelj gosp. dr. B. Ipavec. Občinstvo je poklonilo gosp. skladatelju lovorov venec. Posebno se hvali duh narodnih pesmij, ki veje iz te skladbe.

Dramatično društvo v Ljubljani ima namen, da goji slovensko dramatiko. Kakor čujemo, bori se to društvo s takimi težavami, ki bi se dale odpraviti. Dné 17. grudna pr. l. je imelo društvo svoj občni zbor, v katerem se je sklenilo, da razpiše odbor nagradi za 200 in 100 gld. za dobro izvirno dramo ali pa veseloigro. Želimo, da bi dramatično društvo — steber naše dramatike — povzdignilo slovensko dramatiko do častnega stanja in ugleda med domačini in ptujci. Bog mu daj uspeha!